

INDUSTRIJSKO-GOSPODARSKI PREGLED

Uređuje: Dušan Ražem

Belupo ostvario dobre poslovne rezultate

Predsjednik uprave Belupa Hrvoje Kolarić izjavio je: "Belupo ima jasno postavljene strateške ciljeve. Proizvodnja se širi na nove lijekove, a fokusirana je na ključne terapijske skupine. Prisutni smo na 16 inozemnih tržišta gdje ostvarujemo više od polovine prihoda od prodaje. Naime, od 2012. kada je udio izvoza iznosio 45,3 %, u samo pet godina, taj je udio porastao na 52,5 %. Belupo je 2016. godine ostvario rast prodaje na svim inozemnim tržištima, osim poljskog. Ne računajući BiH, prodaja na ino-tržištima porasla je 15,5 % u odnosu na 2015. Najveći rast bilježimo u Ruskoj Federaciji od 19,2 %, potom u Sloveniji od 17,8 % te u Srbiji i Makedoniji – oko 12,5 %. Najveći udio u Belupovom izvozu čini tržište Bosne i Hercegovine od 41 %. Lani se u BiH Belupo pozicionirao na šesto mjesto po tržišnom udjelu. Taj je uspjeh postignut zahvaljujući porastu prodaje vlastitih lijekova od 16 % u odnosu na 2015. godinu. Izvoznu strategiju ojačavamo otvaranjem nove tvornice krutih, polukrutih i tekućih oblika lijekova. Proizvodi iz postrojenja nove tvornice plasirani na ino-tržišta pospješit će prodaju lijekova i rast izvoza već ove godine, a i u godinama koje su pred nama."

Izvor: Privredni vjesnik, broj 3970

Bespovratni novac za AD Plastik

Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. dodijelilo je tvrtki AD Plastik bespovratna sredstva iz fondova EU-a u okviru programa Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja. Projektni prijedlog pod imenom Pilot-linija bojenja za industrijska istraživanja, razvoj i inovacije udovoljava svim propisanim kriterijima te je odabran za financiranje. Projekt će trajati 45 mjeseci, a dobivene potpore u iznosu od 19,6 milijuna kuna omogućit će razvoj nove tehnologije bojenja interijera unutar AD Plastik Grupe.

Izvor: Privredni vjesnik, broj 3972

Hrvatski izvoz sve više raste

Analiza robne razmjene Hrvatske sa svijetom, koju je izradila Hrvatska gospodarska komora (HGK), pokazuje kako je u prošloj, 2016. godini, unatoč usporavanju rasta globalnoga gospodarstva i globalne robne razmjene, Hrvatska ostvarila znatan porast vrijednosti robnog izvoza. Povećana vrijednost izvoza zabilježena je kod većine djelatnosti, a sama je vrijednost robnog izvoza lani dosegla rekordnih 12,3 milijarde eura, što je za 6,9 % više nego godinu dana ranije te je za 28,5 % više nego u pretkrižnoj 2008. godini.

"Najveći utjecaj na takav rast izvoza imala je farmaceutska industrija, čija je vrijednost izvoza povećana za čak 56,4 % i čiji je rast iznosio gotovo polovinu ukupnog porasta vrijednosti izvoza. Analiza je pokazala da su i u prošloj godini zabilježeni neki negativni trendovi. Primjerice, robni deficit povećan je sa sedam milijardi eura u 2015. na 7,4 milijarde eura u prošloj godini, odnosno za

5,9 %", rekao je direktor Sektora za financijske institucije, poslovne informacije i ekonomske analize HGK-a Zvonimir Savić te istaknuo kako iz analize proizlazi zaključak o nužnosti znatnijeg poticanja robnog izvoza s ciljem njegova većeg utjecaja na rast BDP-a, odnosno hrvatskoga gospodarstva. U strukturi BDP-a izvoz je činio oko 16,7 % ukupne potražnje i bio kategorija koja je uz osobnu potrošnju, u gotovo jednakom iznosu, najviše utjecala na lanjski gospodarski rast. S druge strane, izvoz je i nadalje nizak u usporedbi s uvozom, tako da je i u 2016. godini, kao i u svim prethodnima, saldo robne razmjene imao negativan utjecaj na kretanje BDP-a.

Rast i kod vanjskotrgovinskih partnera

Kad je riječ u najvažnijim vanjskim čimbenicima robne razmjene Hrvatske, oni su se lani očitovali kroz nastavak umjerenog, ali stabilnog gospodarskog rasta Europske unije, koja je i najznačajniji vanjskotrgovinski partner Hrvatske, zatim kroz nastavak pada cijena sirove nafte kao i drugih energenata i sirovina. Gospodarski rast EU-a lani je bio 1,9 % i kao takav bilo je među višima u razdoblju nakon krize 2009. godine. Za Hrvatsku je također izrazito važno da su i njezini vanjskotrgovinski partneri u samom EU-u također imali relativno visoke stope rasta, osim Italije čiji je rast bio oko 1 %.

Rast izvoza bilježi farmaceutska industrija, zatim izvoz gotovih metalnih proizvoda, prehrambena industrija te proizvodnja električne opreme i motornih vozila. Kod svih tih djelatnosti zabilježen je i znatan rast proizvodnje, najmanji od 3,6 % u prehrambenoj industriji, a najveći od 22,2 % kod električne opreme. Prehrambena industrija je ipak i nadalje imala najveći udio u strukturi industrijske proizvodnje od gotovo 15 %, što opravdava povezanost relativno niske stope rasta i znatnog rasta izvoza. Najveći rast vrijednosti izvoza u prošloj godini od 187 milijuna eura ostvaren je u SAD, gdje su se najviše izvozili lijekovi, pištolji i krvni pripravci, kod kojih je ujedno ostvaren i najveći porast izvoza.

Kad je riječ o izvozu raznih vrsta lijekova, analiza pokazuje kako su najveće uvoznice tih proizvoda bile SAD, Rusija i Njemačka. A hrvatska tvrtka koja je sa svojim proizvodima prisutna na gotovo 60 tržišta diljem svijeta – Pliva, svoje je prve izvozne aktivnosti započela u drugoj polovini prošloga stoljeća upravo na američkom tržištu. "Iako u protekloj godini, ponajviše zbog političke situacije u SAD-u i kontinuiranog pritiska na cijene proizvoda, nije ostvaren porast prihoda od izvoza, u 2016. godini ostvaren je količinski rast na brojnim izvoznim tržištima, među kojima možemo posebno istaknuti Ujedinjeno Kraljevstvo te Nizozemsku i Poljsku, na čijim je tržištima zajedno s Njemačkom ostvaren i financijski rast. Prihodi od izvoza tako i dalje ostaju na više od 80 % udjela u ukupnim prihodima kompanije", rekao je predsjednik Uprave Plive Mihael Furjan, ističući kako je Pliva otvaranjem novoga proizvodnoga pogona 2016., vrijednog pola milijarde kuna, u Savskom Marofu kao dijela velikog investiranja u nova, tehnološki najnaprednija proizvodna postrojenja, ali i povećanim ulaganjima u istraživanje i razvoj, stvorila preduvjete za daljnji razvoj cjelokupnog poslovanja.

Povećan izvoz u Saudijsku Arabiju

Nakon SAD-a, hrvatske tvrtke bilježe povećani izvoz i u Njemačku, Italiju te Sloveniju. Od ostalih zemalja najviše se isticao porast izvoza u Saudijsku Arabiju, gdje je znatno povećan izvoz streljiva.

Izvoz u zemlje Cefte smanjen je za 3,2 %, a razlog tomu je smanjenje vrijednosti izvoza prema Srbiji. Vrijednost izvoza je također povećana, ali riječ je o neznatno manjoj stopi rasta od izvoza, odnosno za 6,5 %. I tu je najveći rast zabilježen također kod farmaceutskih proizvoda, gdje se potvrđuje činjenica o znatnoj ovisnosti izvoza o uvozu. Pored toga najviše je povećan uvoz motornih vozila te strojeva i uređaja. U analizi HGK-a stoji da je uvoz tih proizvoda u znatnoj mjeri povezan s oporavkom domaće potražnje, jednim dijelom i investicijske aktivnosti. S druge strane, i na kretanje uvoza je znatno utjecao pad globalnih cijena u djelatnosti rudarstva i vađenja, zatim u proizvodnji naftnih derivata te u nešto manjoj mjeri kod uvoza električne energije. Daleko najveći dio uvoza se i dalje odnosio na uvoz iz ostalih članica EU-a, oko 77 %, dok se izvan EU-a najviše robe uvozilo iz Kine, BiH te Srbije. Prošla godina je ipak obilježena činjenicom da je iza Njemačke na drugome mjestu po porastu vrijednosti uvoza u visini 294 milijuna eura bila Republika Koreja, iz koje su se najviše uvezile sirovine potrebne za proizvodnju u farmaceutskoj industriji.

Izvor: Ilijana Grgić, Privredni vjesnik, broj 3970

JGL prodao dio portfelja EGISU

Farmaceutska tvrtka Jadran Galenski laboratorij (JGL) prodala je svoj ruski portfelj proizvoda brenda D-Panthenol i proizvode iz segmenta ženskog zdravlja mađarskoj tvrtki Egis Pharmaceuticals. Osim prodaje brendova poslovni odnos uključuje i nastavak proizvodnje svih proizvoda iz ugovora u riječkom pogonu JGL-a. Iz JGL-a ističu kako su navedenom prodajom kapitalizirali vodeće tržišne pozicije svojih brendova u segmentima dermatologije i ženskog zdravlja u Rusiji, ali ne otkrivaju vrijednost transakcije.

Izvor: Privredni vjesnik, broj 3965

Mostarski Aluminij na putu u pozitivno poslovanje

Prije četiri mjeseca mostarski Aluminij, jedan od najvećih izvoznika u Bosni i Hercegovini, bio je pred stečajem. Danas nova uprava najavljuje povratak stare slave te tvornice i pozitivno poslovanje već u ovoj godini, dok će ogromni gubitci biti postupno podmirivani. Predstavnici državnih i federalnih vlasti ranijih godina nisu bili baš sretni kada su službeno morali ići u Aluminij, ali su u zadnje vrijeme sve češće nazočni i u tom poduzeću. Nedavno je u Aluminiju održan radni sastanak menadžmenta tvrtke i predstavnika resornih ministarstava Vlade Federacije BiH, da bi nekoliko dana kasnije u Aluminij stigao i hrvatski član Predsjedništva BiH Dragan Čović sa svojim stručnim timom. Novi direktor Aluminija Mario Gadžić tom je prilikom gostima predstavio Strateški plan restrukturiranja poslovanja Aluminija, čije su neke stavke već realizirane.

Povoljan ugovor s Elektroprivredom BiH

Gadžić je posebno ukazao na značaj već potpisanog povoljnog ugovora s novim isporučiteljem električne energije, Elektroprivredom

BiH, kojim se na godišnjoj razini kombinatu osigurava ušteda od 20 milijuna konvertibilnih maraka. Ranijih je godina, iz različitih političkih razloga, to bilo nezamislivo. Ove zime, i to upravo u vrijeme kad su cijene struje na europskim burzama vrtoglavo rasle i dostigle dvostruko višu cijenu, Aluminij je dobio struju po povoljnim cijenama. Brojne primjedbe nova je uprava uputila ranijim rukovodstvima zbog zatečenih ugovora. Zapravo, agonija Aluminija trajala je osam godina. Dolaskom nove rukovodne ekipe odmah se započelo s revidiranjem loših nabavnih i prodajnih ugovora. Redigirali smo oko 50 % prodajnih cijena proizvoda i 40 % nabavnih cijena glinice te reprogramirali višemilijunska dugovanja vjerovnicima, kazao je Gadžić. Istaknuo je kako je Aluminij lani dobavljačima dugovao oko 300 milijuna KM. On je izdvojio i projekte plinifikacije tvornice što će donijeti godišnju uštedu od dva milijuna KM.

Pokretanje 64 elektrolitičke ćelije

Ove se godine planira povećanje proizvodnje veće od 20 % zahvaljujući maksimalnoj iskoristivosti postojećih kapaciteta. Jedna od značajnih mjera oživljavanja proizvodnje u Aluminiju, prema Gadžićevim riječima, je i početak opsežnog projekta pokretanja 64 isključene elektrolitičke ćelije, odnosno 25 % proizvodnih kapaciteta. Riječ je o investiciji od sedam milijuna eura ili oko 14 milijuna KM. Gadžić je predstavnicima vlasti ukazao i na važnost projekta povećanja pretapanja tzv. krutog uloška kojim bi poduzeće povećalo svoje kapacitete za velikih 30 %.

Čović je dao punu potporu Aluminijevom prijedlogu upućenom Vijeću ministara BiH kojim se traži ukidanje carine na nelegirani aluminij koji bi ta tvornica mogla pretapati u količini od 25 000 tona godišnje, rabeći kao pogonsko gorivo plin. Time bi se povećala proizvodnja za oko 30 %, a izvoz za 50 milijuna dolara. Krajnji poslovni cilj mostarskog kombinata je izrada proizvoda više vrijednosti, točnije razvoj metaloprerađivačke industrije u Hercegovini.

Izvor: Zdravko Latal, Privredni vjesnik, broj 3966

Novartis proširuje kapacitet proizvodnje antibiotika u Sloveniji

Novartisov generički ogranak Sandoz najavio je u priopćenju za tisak od 27. siječnja 2017 proširenje proizvodnje antibiotika širokog spektra na lokaciji Prevalje u Sloveniji. Tom investicijom će se znatno povećati postojeći kapacitet a provodit će se tijekom nekoliko godina. Ako investicija bude napredovala kako je planirano, prve proizvodne linije trebale bi započeti s radom 2019., nakon čega će se postupno uvoditi nove do 2023.

Novartis, jedan od najvećih investitora u Sloveniji, uložio je više od 30 milijuna eura u razvoj i modernizaciju pogona u Prevalju tijekom posljednjih deset godina. "Naši proizvodi rabe se za liječenje pacijenata na 60 tržišta. Potražnja stalno raste, pa odnedavno uvodimo brojna poboljšanja u proizvodnju. Zadovoljni smo da se Novartis odlučio investirati jer će proširenje sadašnjih kapaciteta omogućiti daljnji razvoj ove lokacije i povećati zapošljavanje," rekao je Zlatko Ajd, voditelj proizvodnje penicilinskih proizvoda Prevalje.

Izvor: Lek, Pharmaceutical Technology